

Zárójelentés

A kutatás első lépése a pályázatban megadott 18. századi emlékkönyvek releváns bejegyzőinek névszerinti regisztrációja volt. Ezzel egyidejűleg megkezdtük a vizsgálni kívánt német és latin nyelvű szövegek kigyűjtését illetve átírását. A 2007. évben az albumbejegyzések kigyűjtése befejeződött. A munkatervben az alábbi albumok vizsgálata szerepelt: Oct. Lat. 86, 103, 109, 110, 111, 113, 114, 117, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 145, 146, 147, 150, 154, 451, 452, 453, 456, 457, 458, 467, 630, 687, 696, 718, 776, 777, 850, 1168; Duod. Lat. 2, 23, 26, 52, 103, 108, 118, 152. Ezek vizsgálata megtörtént, viszont a munka során ez a lista az alábbi albumokkal bővült: Oct. Lat. 115, 116, 119, 624; Oct. Germ. 249, 250; Oct. Hung. 619 III.; Duod. Hung. 166, 177. Ez utóbbiakban szintén találtunk germanica-bejegyzéseket. Így tehát összesen 55 albumot néztünk át, körülbelül 130 a kutatások szempontjából releváns bejegyzések száma. A következő feladat a bejegyzett idézetek szerzőinek azonosítása volt. A bejegyzések kb. 95 %-át sikerült azonosítani. Sajnos a 17–18. századi német irodalom elismert németországi képviselőivel folytatott konzultáció ellenére sem sikerült minden idézet szerzőjét azonosítani, illetve több olyan idézet van, amelyeknek ismerjük ugyan a szerzőjét (mert a bejegyző megadta), de a megvásárolt CD-ROM-ok segítségével sem nem sikerült a forrást azonosítani.

Mivel az általunk vizsgált korpusz viszonylag nem nagy, úgy gondoltuk, hogy nem érdemes külön online hozzáférhető repertóriumot készítenünk. Latzkovits Miklós és Katona Tünde egy korábbi OTKA projekt keretében jóval nagyobb korpuszt vizsgált és létrehozta az *Inscriptiones Album Amicorum* honlapot, amely 16-18. századi emlékkönyvek hungarika jellegű bejegyzéseinek adatait tartalmazza, de természetesen az általuk feldolgozott anyagban is sok német nyelvű bejegyzés van. A két szegedi kutató 2007-től egy újabb OTKA projekt keretében folytatja az albumkutatást. Úgy ítéltük meg, hogy két egyforma repertórium elkészítése Magyarországon értelmetlen. Ezért megállapodtunk Latzkovits Miklóssal, hogy az általunk feldolgozott anyagot rendelkezésére bocsátjuk és ő feltölti az IAA repertóriumba (illetve később számunkra is lehetővé teszi a feltöltést). Így megvalósult pályázatunk egyik bírálójának javaslata is, hogy jöjjön létre együttműködés a szegedi kutatókkal. Az adatfeltöltés megkezdődött és folyamatos. Az együttműködés kiterjed arra is, hogy az IAA-ban szereplő, Latzkovits Miklósék által összegyűjtött és még nem azonosított szerzőjű német bejegyzések szerzőinek megállapításában segítünk.

Kutatásunk során minket elsősorban a bejegyzések mint irodalmi szövegek érdekeltek. A bejegyzések közül azokat dolgoztuk fel, amelyek vagy egy híres német költő autográf bejegyzései vagy a bejegyzés szövege egy híres német költő művéből vett idézet. Ezen túlmenően elsősorban Jónácsik László vizsgálta a – legtöbbször szerzőhöz nem köthető – „machismo”-tárgyú szövegeket. A híres költők autográf bejegyzései teljes mértékben megfelelnek a kor szokásainak, tehát rövid – általában latin vagy görög nyelvű – szentenciát írtak be és nem saját német nyelvű verset (pl. Martin Opitz [Oct. Lat. 145], August Buchner [Oct. Lat. 453]). Vannak azonban kivételek is: például Philipp von Zesen (Oct. Lat. 132) vagy Johann Martin Miller (Duod. Lat. 118) egy-egy német nyelvű bejegyzéssel szerepel. Mint fent említettük, a híres költőktől származó idézetek 95 százalékát sikerült azonosítani, ezek az idézetek mind ismert művekből származnak, nem találtunk tehát eddig ismeretlen verseket. Valószínű, hogy a nem azonosított idézetek is ismert művekből származnak, ezek megállapítása egy későbbi kutatás feladata lehet. Az általunk vizsgált albumokban viszonylag kevés képi ábrázolás található, ezekről a „Junge Germanisten aus Ungarn stellen sich vor” című piliscsabai konferencián referált Jónácsik László és Lökös Péter közös előadásban.

A 17. századi anyagnál lényegesen jelentősebb a 18. századi. A 18. századi szerzők közül – akiknek idézeteit elsősorban Berzeviczy Klára és Lökös Péter vizsgálta – az alábbiak

szerepelnek (zárójelben a tőlük vett idézetek száma): Friedrich Rudolph Ludwig von Canitz (2), Matthias Claudius (1), Christian Fürchtegott Gellert (12), Johann Wilhelm Ludwig Gleim (1), Johann Christoph Gottsched (3), Johann Christian Günther (1), Friedrich von Hagedorn (7), Albrecht von Haller (6), Johann Gottfried von Herder (2), Ludwig Christoph Heinrich Hölty (2), Immanuel Kant (1), Ewald Christian von Kleist (4), Johann Caspar Lavater (1), Gotthold Ephraim Lessing (1), Friedrich von Matthison (1), Benjamin Neukirch (1), Friedrich Schiller (1), Johann Georg Schlosser (1), Johann Salomo Semler (1), Leopold Graf zu Stolberg (1), Johann Peter Uz (2), Christoph Martin Wieland (5), és van egy névtelen versidézete a „Bremer Beyträge”-ből is, melynek szerzőjét még nem sikerült azonosítani. A legtöbb esetben a bejegyzők megadják az idézet szerzőjét, néha a mű címét is, csak ritkábban fordult elő, hogy a szerző neve hiányzott. Látható, hogy a legnépszerűbb szerző Gellert volt, őt jócskán lemaradva követi Hagedorn, Haller, Wieland és Kleist, a többiek csak egy-két idézettel szerepelnek. Érdekes, hogy Goethe egyáltalán nem, Schiller pedig egy idézettel szerepel, jóllehet mindketten már az 1770-es/80-as években jelentős műveket alkottak. Ennek oka talán az lehet, hogy ekkor még számították őket a „kanonizált” költők közé, hiszen az albumokba csak ilyenektől származó idézeteket írtak be. Ha az idézett művek műfaját vizsgáljuk, akkor kiderül, hogy a legnépszerűbbek a versek, fabulák és verses elbeszélések voltak, utóbbi kettő esetében Gellert és Hagedorn voltak a legnépszerűbbek. A Lessingtől vett idézet sem egyik drámájából származik, hanem a „Die Haushaltung” című verséből. Különösen érdekesek lehetnek az irodalomtörténészek számára is az epigrammaként használt német versrészletek. Hosszabb epikus művekből ritkábban idéztek, példaként említhetjük Wieland „Klelia und Sinibald” című művét. Előfordulnak 18. századi filozófusoktól, teológusoktól vett idézetek is (p. Kant, Schlosser, Semler). Találtunk olyan 18. századi bejegyzéseket is, amelyek 17. századi német barokk költőktől (pl. Fleming, Opitz, Logau), vett idézetek. Az önstilizációra is találtunk számos példát, ilyen bejegyzésekről két önálló tanulmány is született (Simpliciana 2004, Magyar Könyvszemle 2007). A bejegyzők általában tartották magukat az íratlan és írott szokásokhoz, hogy ti. tiszteletlen vagy frivol bejegyzéseket ne írjanak be, de azért nem egyszer ilyeneket is bejegyeztek, sőt találtunk olyan albumot is, amelyikben igen sok tréfás, illetlen és frivol bejegyzés olvasható (Oct. Lat. 119).

Találtunk külföldi szerzők németre fordított bejegyzéseit is, például Madame Deshoullières-től vagy Crispin de Passe-től, ezeket azonban most nem vizsgáltuk behatóbban.

Projektünk eredményeit nemzetközileg is számon tartják: megjelent publikációinkat a „Repertorium Album Amicorum. Internationales Verzeichnis von Stammbüchern und Stammbuchfragmenten in öffentlichen und privaten Sammlungen“ című honlap regisztrálja, melyet W. W. Schnabel szerkeszt (<http://www.raa.phil.uni-erlangen.de/>).

A kutatócsoport létszáma a 2005. esztendő során egy fővel bővült, a kutatómunkába bekapcsolódott ugyanis dr. Berzeviczy Klára PhD egyetemi adjunktus (PPKE BTK, Germanisztikai Intézet) is.

A készletbeszerzésre fordítható összegből az alábbi, a kutatáshoz szükséges könyveket rendeltük meg:

1. Werner Wilhelm Schnabel: Das Stammbuch. Konstitution und Geschichte einer textsortenbezogenen Sammelform bis ins erste Drittel des 18. Jahrhunderts. Tübingen: Niemeyer, 2003.
2. Mathias Holtzwardt: Emblematum Tyrocinia. Hg. von Peter von Düffel und Klaus Schmidt. Stuttgart: Philipp Reclam Verlag, 2006.
3. Hans-Georg Kemper: Deutsche Lyrik der frühen Neuzeit. Bd. 1–6: Epochen- und Gattungsprobleme. Reformationszeit. Tübingen: Niemeyer, 1987–2006.
4. Martin Opitz: Gesammelte Werke. Bd. 1–4. Stuttgart: A. Hiersemann Verlag, 1968–1990.

5. Dirk Niefanger: Barock. Lehrbuch Germanistik. Stuttgart: Metzler, 2006.
6. Albrecht von Haller: Versuch Schweizerischer Gedichte. 11. vermehrte und verbesserte Aufl. Bern 1777 (Reprint). Hildesheim: Georg Olms, 2006.
7. Lothar Noack: Christian Hoffmann von Hoffmannswaldau (1616-1679). Leben und Werk. Tübingen: Niemeyer, 1999.
8. [Eicheldinger, Martina](#): Friedrich Spee - Seelsorger und poeta doctus. Die Tradition des Hohenliedes und Einflüsse der ignatianischen Andacht in seinem Werk. Tübingen: Niemeyer, 1991.
9. Christian Fürchtegott Gellert: Kritische, kommentierte Ausgabe. Hrsg. v. Witte, Bernd.
Bd. I: Fabeln und Erzählungen. Hrsg. v. Witte, Bernd / Bardt, Ulrike Unter Mitarb. v. Reinlein, Tanja, Berlin/New York: Walter de Gruyter, 2000.
10. **Bd. II:** Gedichte, Geistliche Oden und Lieder. Hrsg. v. John, Heidi / Lehnen, Carina / Witte, Bernd. Berlin/New York: Walter de Gruyter, 1997.
11. Reallexikon der deutschen Literaturwissenschaft. Neubearb. des Reallexikons der deutschen Literaturgeschichte. **Bd. 3.**, Hg. von Jan-Dirk Müller, Berlin/New York: Walter de Gruyter, 2003.
12. Wirnt von Grafenberg: Wigalois. Text der Ausgabe von J. M. N. Kapteyn. Bearb. v. Seelbach, Sabine / Seelbach, Ulrich. Berlin/New York: Walter de Gruyter, 2005.
13. Karthaus, Ulrich: Sturm und Drang. Epoche – Werke – Wirkung. München: C. H. Beck, 2000.
14. Peter-André Alt: Schiller. Leben – Werk – Zeit. 2 Bände. München: C. H. Beck, 2004.
15. Horst D. Schlosser: dtv-Atlas Deutsche Literatur. München: Deutscher Taschenbuchverlag, 2002.
16. Gerhard Sauder: (Hg.): Die Theorie der Empfindsamkeit und des Sturm und Drang. Stuttgart: Reclam, 2003.
17. Opitz, Martin: Buch von der deutschen Poeterey. Studienausgabe. Hg. von H. Jaumann, Stuttgart, Reclam, 2002.
18. Geschichte der deutschen Lyrik. Von Franz-Josef Holznagel u. a. Stuttgart: Reclam, 2004.
19. G. E. Lessing: Fabeln. Abhandlungen über die Fabel. Hg. von Heinz Rölleke. Stuttgart: Reclam, 1992.
20. Deutsche Fabeln des 18. Jahrhunderts. Ausw. u. Nachw.: Windfuhr, Manfred. Stuttgart: Reclam, 1986.
21. H. Koopmann (Hg.): Schiller-Handbuch. Stuttgart: Kröner Verlag, 1998.
22. Matthias Luserke-Jaqui: Schiller-Handbuch. Leben – Werk – Wirkung. Stuttgart: Metzler, 2005.
23. Kalász Márton/Kovács József László/Balogh F. András/Komáromi Sándor: Fejezetek a magyarországi német irodalom történetéből, Lucidus kiadó, Bp., 2002.
24. Cziráki Zsuzsanna: Az erdélyi szászok története. Erdélyi szász irodalomtörténet. Imedias kiadó, Kozármisleny, 2006.
25. Peter Rusterholz – Andreas Solbach (Hg.): Schweizer Literaturgeschichte. Stuttgart/Weimar: Metzler, 2007.
26. Benedikt Jeßing: Bibliographieren für Literaturwissenschaftler. Stuttgart: Reclam, 2003.
27. Bodo Plachta: Editionswissenschaft. Stuttgart: Reclam, 1997.
28. Burkhard Moennighoff: Metrik. Stuttgart: Reclam, 2004.
29. Peter J. Brenner: Gotthold Ephraim Lessing. Stuttgart: Reclam, 2000.
30. Hans Dietrich Irscher: Johann Gottfried Herder. Stuttgart: Reclam, 2001.

31. Deutsche Dichter der frühen Neuzeit (1450–1600). Ihr Leben und Werk. hg. von Stephan Füssel. Berlin: Erich Schmidt, 1993.
32. Deutsche Dichter des 17. Jahrhunderts. Hg. von Harald Steinhagen und Benno von Wiese. Berlin: Erich Schmidt, 1984.
33. Deutsche Dichter des 18. Jahrhunderts. Hg. von Benno von Wiese. Berlin: Erich Schmidt, 1977.
34. Hansers Sozialgeschichte der deutschen Literatur. Band 3: Deutsche Aufklärung bis zur Französischen Revolution 1680-1789. Hrsg. v. Grimminger, Wolf. München: Deutscher Taschenbuchverlag, 1980.
35. Ulrich von Zatzikhoven. 2 Bände. Hg. von Florian Kragl. Berlin/New York: Walter de Gruyter, 2006.
36. Philipp von Zesen: Sämtliche Werke, Hrsg. v. Ingen, Ferdinand van Unter Mitw. v. Maché, Ulrich / Meid, Volker. **Band 9**: Deutscher Helicon (1641). Berlin/New York: Walter de Gruyter, 1971.
37. Christa Baufeld: Kleines Frühneuhochdeutsches Wörterbuch. Tübingen: Niemeyer, 1996.
38. Johannes Schwitalla: Flugschrift. Tübingen: Niemeyer, 1999.
39. Lazarillo de Tormes / Klein Lazarus vom Tormes. Übers., Komm. und Nachw.: Köhler, Hartmut. Stuttgart: Reclam: 2007.
40. Volker C. Dörr: Weimarer Klassik. München: Wilhelm Fink, 2007.
41. Europäische Barockrezeption. Hrsg. v. Ingen, Ferdinand van / Kühlmann, Wilhelm / Weiss, Wolfgang / Garber, Klaus. 2. Bände. Wiesbaden: Harrassowitz, 1990.
42. Joachim Knappe: Poetik und Rhetorik in Deutschland 1300–1700. Wiesbaden: Harrassowitz, 2006.
43. Das Ungarnbild in der deutschen Literatur der frühen Neuzeit. Hrsg. v. Breuer, Dieter / Tüskés, Gábor. Bern: Peter Lang, 2004.
44. Die Aufklärung in den deutschsprachigen katholischen Ländern 1750-1800. Kulturelle Ausgleichsprozesse im Spiegel von Bibliotheken in Luzern, Eichstätt und Kloster Neuburg. Hrsg. v. Breuer, Dieter. Paderborn: Schöningh, 2001.
45. Martin Opitz (1597-1639). Nachahmungspoetik und Lebenswelt. Hrsg. v. Thomas Borgstedt u. Walter Schmitz. Tübingen: Niemeyer, 2002.
46. Jakobson, Roman: Poesie der Grammatik und Grammatik der Poesie. Sämtliche Gedichtanalysen. Kommentierte deutsche Ausgabe. Band 1: Poetologische Schriften und Analysen zur Lyrik vom Mittelalter bis zur Aufklärung. Band 2: Analysen zur Lyrik von der Romantik bis zur Moderne. Hrsg. v. Birus, Hendrik / Donat, Sebastian. Berlin/New York: Walter de Gruyter, 2007.
47. Schröder, Werner: Textüberlieferung und Textkritik. Stuttgart: S. Hirzel Verlag, 1994.
48. Schröder, Werner: Klassisch, Nachklassisch, Unklassisch. Stuttgart: S. Hirzel Verlag, 1995.
49. Spicker, Johannes (Hrsg.): Edition und Interpretation. Stuttgart: S. Hirzel Verlag, 2001.
50. Adriano Cappelli: Lexicon Abbreviatarum. Milano: U. Hoepli, 1999.
51. Dilherr, Johann Michael. Drei-staendige Sonn- und Festtag-Emblemata, oder Sinne-Bilder. Nürnberg: Johann Andreas Wolfgang Endter o. J. (um 1660). Reprint: Hildesheim 1994. Mit einem Nachwort von Dietmar Peil. Hildesheim: Georg Olms, 1994.
52. Schafarschik, Walter: Friedrich Schiller. Stuttgart: Reclam, 1999.
53. Esselborn-Krumbiegel, Helga: Von der Idee zum Text. Paderborn u.a.: Ferdinand Schöningh, 2004.

54. Harsdörffer-Studien. Mit einer Bibliografie der Forschungsliteratur von 1847 bis 2005. Hrsg. v. Jakob, Hans J / Korte, Hermann. Frankfurt: Peter Lang, 2006.
55. Leibrock, Felix: Aufklärung und Mittelalter. Bodmer, Gottsched und die mittelalterliche deutsche Literatur. Frankfurt: Peter Lang, 1988.
56. Schmid, Christoph: Die Mittelalterrezeption des 18. Jahrhunderts zwischen Aufklärung und Romantik. Frankfurt: Peter Lang, 1980.
57. Nicola Kaminski: Andreas Gryphius. Stuttgart: Philipp Reclam Verlag, 1998.
58. Paul Fleming: Teütsche Poemata. Reprint. Hildesheim: Georg Olms Verlag, 1969.
59. Bernhard Lohse: Martin Luther, Eine Einführung in sein Leben und sein Werk. München: C. H. Beck Verlag, 1997.
60. Friedrich Carl von Stechow: Lexikon der Stammbuchsprüche. Neustadt/Aisch: Degener Verlag, 1996.
61. Wilfried Barner: Barockrhetorik, Tübingen: Niemeyer, 2002.
62. Jörg U. Fechner: Stammbücher als kulturhistorische Quellen. Wiesbaden: Otto Harrasowitz Verlag, 1981.
63. Joachim Dyck: Ticht-Kunst. Deutsche Barockpoetik und rhetorische Tradition. Tübingen: Niemeyer, 1991.
64. Ursula Geitner: Die Sprache der Verstellung: Studien zum rhetorischen und anthropologischen Wissen im 17. und 18. Jh. Tübingen: Niemeyer, 1992.
65. Arthur Henkel/Albrecht Schöne: Emblemata: Handbuch zur Sinnbildkunst des XV. und XVII. Jahrhunderts. Stuttgart: Metzler, 1967.
66. Akten des XI. Internationalen Germanistenkongresses Paris 2005. „Germanistik im Konflikt der Kulturen“, Band 7. Bern: Peter Lang, 2007.
67. Akten des XI. Internationalen Germanistenkongresses Paris 2005. „Germanistik im Konflikt der Kulturen“, Band 8. Bern: Peter Lang, 2007.
68. Akten des XI. Internationalen Germanistenkongresses Paris 2005. „Germanistik im Konflikt der Kulturen“, Band 9. Bern: Peter Lang, 2007.
69. Philipp Melanchthon: Glaube und Bildung. Texte zum christlichen Humanismus. Hg. Günter R. Schmidt. Stuttgart: Reclam, 1989.
70. Ewald Christian von Kleist: Cissides und Paches in drey Gesängen. Hannover: M. Wehrhahn Verlag, 2006.

Az albumokban található idézetek könnyebb és gyors azonosíthatósága érdekében az alábbi CD-ROM-okat vásároltuk meg:

1. Deutsche Lyrik von Luther bis Rilke – Digitale Bibliothek. Band 75 (CD-ROM) Directmedia Publishing GmbH, Berlin.
2. In medias res. Lexikon lateinischer Zitate und Wendungen. (4., überarbeitete und erweiterte Ausgabe) – Digitale Bibliothek. Band 27 (CD-ROM) Directmedia Publishing GmbH, Berlin.
3. Martin Luther: Gesammelte Werke. Digitale Bibliothek. Band 63 (CD-ROM), Directmedia Publishing GmbH, Berlin.
4. Klassiker des Protestantismus. Digitale Bibliothek. Band 127 (CD-ROM), Directmedia Publishing GmbH, Berlin.
5. Georges: Lateinisch-Deutsch/Deutsch-Lateinisch. Digitale Bibliothek. Band 69 (CD-ROM), Directmedia Publishing GmbH, Berlin.
6. Dichtung der Antike. Digitale Bibliothek. Band 30 (CD-ROM), Directmedia Publishing GmbH, Berlin.
7. Deutsche Dramen von Hans Sachs bis Arthur Schnitzler. – Digitale Bibliothek. Band 95 (CD-ROM), Directmedia Publishing GmbH, Berlin.

Mind a könyvek, mind a CD-k a későbbiekben az egyetemi oktatásban is hasznosíthatók.

A pályázatban eszközbeszerzésre 1000000 forint állt rendelkezésre. A pályázatban tervezett két laptopot megvásároltuk, ezek használata nagyban megkönnyítette a munkát. A maradványpénzből még egy lapszkennert és egy pendrive-ot is tudtunk vásárolni.

A pályázatban konferenciárésztvételt és rövidebb kutatóutakat is terveztünk. Lőkös Péter és Jónácsik László „Ein Streifzug durch die Stammbuchbestände der Ungarischen Széchényi-Nationalbibliothek” címmel közös előadást tartott a „Junge Germanisten aus Ungarn stellen sich vor” című konferencián Piliscsabán. Jónácsik László az IVG párizsi kongresszusán tartott előadást „Verhältnis von Bild und Text in Stammbüchern des 17–18. Jahrhunderts” címmel a kutatási témáról. Lőkös Péter három ízben (2006 június, 2007. június, november), Berzeviczy Klára egy ízben (2007. január) tett kutatóutat Bécsbe, ahol az Osztrák Nemzeti Könyvtárban és a Bécsi Egyetem Germanisztikai Intézetének könyvtárában végeztek kutatásokat, elsősorban a Magyarországon fel nem lelhető szakirodalmat vizsgálták.

A 2004–2007 közötti időszakban a kutatási témáról az alábbi publikációk jelentek meg itthon és külföldön:

1. Jónácsik László–Lőkös Péter: Ein Martin Opitz zugeschriebenes Epigramm im Stammbuch des Johannes Hoßmann (Ungarische Széchényi-Nationalbibliothek, Oct. Lat. 453). In: „das rechte Maß getroffen”. Festschrift für László Tarnói zum 70. Geburtstag, hg. von Ernő Kulcsár-Szabó, Karl Manherz und Magdolna Orosz, Berlin-Budapest, 2004, 18–25.
2. Jónácsik László–Lőkös Péter: „Ich bin kein Hofeman ...“: Ein als Stammbuchepigramm verwendetes Opitz-Zitat im Stammbuch des Johannes Hoßmann (Ungarische Széchényi-Nationalbibliothek, Oct. Lat. 453). In: *Simpliciana* 26 (2004), 473–482.
3. Jónácsik László–Lőkös Péter: Ein Streifzug durch die Stammbuchbestände der Ungarischen Széchényi-Nationalbibliothek. In: *Junge Germanisten aus Ungarn stellen sich vor*, hg. von Imre Szigeti, Frankfurt am Main [u. a.], 2005, 83–101.
4. Lőkös Péter: Eine Fleming-Strophe in einem Stammbuch des 18. Jahrhunderts. In: *Magyar Könyvszemle* 122 (2006), 259–265.
5. Lőkös Péter: Ein autographes Stammbucheintrag von Johann Martin Miller aus 1772. In: *Magyar Könyvszemle*, 123 (2007), 226–229.
6. Lőkös Péter: Martin Opitz (1597-1639). Nachahmungspoetik und Lebenswelt. Hgg. von Thomas Borgstedt und Walter Schmitz. In: *Helikon* 50 (2004), 628–630. (recenzió)
7. Lőkös Péter: Werner Wilhelm Schnabel: Das Stammbuch. In: *Helikon* 51 (2005), 595–597. (recenzió)
8. Berzeviczy Klára, Jónácsik László, Lőkös Péter, Vizkelety András: Írott barátságok. In: *Élet és Tudomány*, 63 (2008), 3. sz., 76–78.

Sajnos a pályázatban tervezett konferencia megtartására nem kerülhetett sor. Egyrészt azért, mert az eredetileg kért összeg helyett kevesebbet kaptunk, és ezt a pályázat megkezdése előtt még egyszer csökkentették, illetve a 2005. évi keretet további 10%-kal csökkentették. Másrészt tanszékünk anyagi helyzete 2005-től nem tette lehetővé, hogy egy konferencia megrendezéséhez anyagilag hozzájáruljon, ahogy azt eredetileg terveztük.

A 2007. évben összeállítottunk egy tanulmánykötetet, amely elsősorban a projektben részt vevők tanulmányait tartalmazza kiegészülve az album amicorum-kutatás nemzetközileg is elismert kutatójának, Werner Wilhelm Schnabelnek egy dolgozatával. (Schnabel professzor sok fontos tanáccsal segítette munkánkat.) A kötet az OSzK „Res libraria” című sorozatában

fog megjelenni. Jónácsik László egy terjedelmesebb tanulmány megírását vállalta, melynek témája a „machismo”-tárgyú albumbejegyzések szisztematikus vizsgálata. Berzeviczy Klára és Lőkös Péter közös dolgozatának tárgyát a magyarországi bejegyzők által beírt 18. századi német költők inscriptio-i képezik. Ez a tanulmány adalék kíván lenni a 18. századi német irodalom korabeli magyarországi recepciójához is. Vizkelety András pedig a soproni Michael Weiss albumáról írt tanulmány elkészítését illetve az előszó megírását vállalta. Ezen túlmenően a kötetbe felvesszük néhány eddig megjelent tanulmány kibővített változatát is.

Megjelenés alatt van még Berzeviczy Klárának egy recenziója *Christian Hannen: 'Zeigtest uns die Wahrheit von Kunst erreicht'. Das Stammbuch des Hamburger Schauspieldirektors Friedrich Ludwig Schröder (1744-1816). Kommentierte Edition und Untersuchungen. Münster: LIT Verlag, 2004* című könyvéről a Niemeyer kiadó által kiadott „Arbitrium” című folyóiratban.

2007-ben pályáztunk egy cikkel az OTKA és az Élet és Tudomány közös pályázatán. Ezen díjat nem nyertünk, de a lap közölte írásunkat a 2008/3. számban.

Az FTE kiszámítása:

Személyek:	Százalékos részvétel	A részvétel hossza (hét)	A projektre fordított heti átlagos munkaóra (kerekítve)	A projektre fordított összes munkaóra (kerekítve)
Lőkös Péter	40	208	14	2912
Jónácsik László	25	208	9	1872
Berzeviczy Klára	35	156	13	2028
Vizkelety András	15	208	5	1040

Munkaóra összesen: 7852

FTE: 1,04

Lőkös Péter
témavezető